

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan BAYRAKTAR tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 13.11.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Türkiye'de madencilik faaliyetlerinin hızla artması, sadece doğrudan çevresel yıkımlarla değil; aynı zamanda kamusal denetim zafiyetleri, bölgedeki vatandaşların yaşam alanlarının daralması ve stratejik ekosistemlerin kaybı gibi çok yönlü risklerle gündeme gelmektedir. Bu kapsamda bağımsız araştırma gruplarının ortaya koyduğu bulgulara göre, sadece 1,5 yıl içinde Trabzon ili yüzölçümünden daha fazla bir alanın özel maden şirketlerine tahsis edildiği belirtilmiştir.

Verilere göre, 2024'ün başından 2025 ortasına kadar geçen sürede Türkiye'deki toplam maden ruhsatlı alan yaklaşık 12 milyon hektarı bulmuştur. Bu miktar, ülke yüzölçümünün neredeyse %15'ine denk gelmektedir. Özellikle orman, mera, kırsal yaşam alanları, su havzaları ve tarım topraklarının içinde ya da yakınında olan ruhsatlı sahalar, sosyo-ekolojik çatışmaların kaynağı haline gelmiştir.

Bu ruhsatların büyük çoğunluğunda Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreçleri ya hiç başlatılmadan "Gerekli Değildir" kararları verilmiş ya da yürütülen süreçler sınırlı katılımı ve şeffaflık ilkelerine aykırı şekilde tamamlanmıştır. Türkiye genelinde bölgedeki vatandaşlar, çiftçiler, köylüler, çevre örgütleri ve bilim insanları çok sayıda projeye karşı hukuki mücadele vermekte ancak bu itirazların çoğu idari karar süreçlerinde karşılık bulamamakta ya da yargı kararları fiilen askıya alınmaktadır.

Diğer yandan, verilen maden ruhsatları yalnızca kâğıt üzerinde kalmamış ve fiili işletmelere dönüşmeye başlamıştır. Ancak bu işletmelerin rehabilitasyon planları, atık yönetim

36553

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

stratejileri, su kullanımı izni, flora – fauna üzerindeki etkileri gibi kritik hususlar yeterince izlenmemektedir.

Türkiye'deki madencilik politikalarının mevcut yönelimi hem doğal varlıkların sürdürülebilirliği hem gıda güvenliği ve kırsal kalkınma hem de çevre adaleti açısından yeniden sorgulanmalı, ruhsat tahsis süreçleri ve bu süreçlerde görevli kamu kurumlarının denetim yükümlülükleri parlamenter düzeyde ele alınmalıdır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız tarafından 2024 ve 2025 yıllarında toplam kaç adet maden arama ve işletme ruhsatı verilmiştir? Bu ruhsatların illere, ruhsat gruplarına (I–V) ve arazi türlerine göre (tarım, mera, orman, sit alanı vb.) dağılımı nedir?
2. 2024 – 2025 döneminde tahsis edilen ruhsatlarla birlikte ülke genelinde toplam kaç hektar alan maden ruhsatlı hale gelmiştir? Bu alanın Türkiye yüzölçümüne oranı nedir?
3. Aynı dönemde verilen ruhsatların kaçını için ÇED süreci başlatılmış, kaçını için “ÇED Gerekli Değildir” kararı verilmiştir? Bu kararların sayısal ve bölgesel dağılımı nedir?
4. Ruhsat verilen projelerin kaçında fiilen işletmeye geçilmiştir? Bu işletmelerin kapasite, üretim türü, yıllık atık üretimi ve su kullanımı ne kadardır?
5. Bakanlığınızın izleme ve denetim faaliyetleri kapsamında 2023 – 2025 yılları arasında ruhsatlı sahalarda toplam kaç denetim yapılmıştır? Bu denetimlerin sonucu olarak kaç idari yaptırım kararı uygulanmıştır?
6. Maden ruhsatlarının su havzaları, sulak alanlar ve içme suyu kaynaklarına yakınlığı konusunda bakanlıkların eşgüdüm içerisinde çalıştığı ortak bir çevresel eşik analizi var mıdır? Varsa kamuoyuna açık mıdır?
7. Ruhsat alanlarıyla çakışan mera, yayla ve tarım alanları hakkında bölgedeki vatandaşlar ve çiftçilerin itiraz süreçlerine dair hangi veri ve istatistikler mevcuttur? Halk katılımı toplantılarının sayısı ve katılımcı oranları nelerdir?
8. Türkiye genelinde ruhsat verilen maden sahalarında uygulanması gereken rehabilitasyon planları, kapatma senaryoları ve ekolojik telafi uygulamaları denetlenmekte midir? Varsa, hangi oranla uygulanmaktadır?

36553

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

9. Bakanlığınız 2026 – 2030 dönemine dair maden politikası çerçevesinde ruhsat büyüklüğü, izin türleri, çevresel sınırlandırmalar gibi başlıklarda bir strateji belgesi hazırlamakta mıdır?
10. Yerli ve yabancı şirketler arasında ruhsat tahsisi, denetim yoğunluğu ve yükümlülükler açısından bir farklılık söz konusu mudur? Eşitlik ilkesi nasıl güvence altına alınmaktadır?